

SANKARIKOIRAT 2012

Labradorinnoutaja Calle; Invalidiliitto

Callen emäntä sairastaa tautia, jossa hän lääkityksen lisäksi tarvitsee lisähappea 24 tuntia vuorokaudessa. Maaliskuussa 2012 emäntä sai rajun kipukohtauksen ja tuupertui olohuoneen lattialle. Hän kutsui Callen avukseen tuomaan virvoitusjuomaa.

Calle ei heti tuonut virvoitusjuomaa, vaan kiskoi emännän luokse makuuhuoneessa yökäytössä olleen raskaan happilaitteen, jonka letkut se oli ensin irrottanut yöpöydän nupin ympäriltä. Tämän jälkeen Calle toi vielä juomapullon. Lisähapella ja juomalla emäntä keräsi lattialla voimiaan, kunnes kipukohtaus laantui. Ilman Callen tuomaa lisähappea seuraukset olisivat olleet kohtalokkaat.

Papillon Oiva, Tampere

Oivan emäntä oli parin vuoden ajan tuntenut väsymystä, eikä ollut kunnossa. Huhtikuussa 2012 hän kärsi monta päivää kestävästä päänsärystä. Lääkärikäynnin jälkeisenä aamuna Oiva haukkui niin raivokkaasti ja sinnikkäästi, että naapuri meni katsomaan mistä on kyse.

Naapurin saapuessa Oivan emäntä oli tajuton. Omistaja vietiin ambulanssilla sairaalaan ja lisätutkimuksissa selvisi, että hänellä oli aivoverisuonikasvain, joka oli aiheuttanut tajuttomuuden. Kasvain leikattiin ja Oivan emäntä tuntee vihdoinkin voivansa hyvin.

Snautseri Miss Lee, Vaasa

Aamulla kuuden aikaan snautseri Miss Leen isäntä soitti tapansa mukaan kitaraa, kun koira tuli isännän viereen haukkumaan. Koiran levottoman käytöksen jatkuttua isäntä meni rappukäytävään. Koira hakeutui naapurin oven taakse.

Naapurin asunnosta Miss Leen isäntä kuuli heikon avunpyynnön ja lähti hakemaan apua. Naapurin rouva oli yöllisen pahoinvointikohtauksen saatuaan kaatunut eikä päässyt omin avuin ylös. Naapuri joutui sairaalaan ja kertoi myöhemmin, että Miss Lee pelasti hänen henkensä, sillä hän ei olisi jaksanut taisteluun enää kovin montaa minuuttia.

Welsh gorgi cardigan, Nemo, Helsinki

Welsh gorgi cardiganin emännältä löydettiin keväällä 2012 aivokasvain. Kasvaimen hyvälaatuisuudesta ja hidaskasvuisuudesta huolimatta koiraharrastajana aktiivisesti toiminut emäntä masentui. Kasvain leikattiin. Vasen puoli kasvoista on halvaantunut eikä Nemon emäntä kuule enää vasemmalla korvallaan.

Emäntä ajatteli, että hän joutuu luopumaan Nemosta, mutta keskusteltuaan fysioterapeutinsa kanssa emäntä päätti kouluttaa Nemosta itselleen avustajan. Nemolla on ollut toipumisessa suuri merkitys. Haasteita on vielä edessä, mutta emäntä uskoo selviävänsä niistä yhdessä Nemon kanssa.

Keskikokoinen villakoira Iivari, Kokkola

Keväällä 2012 keskikokoisen villakoira Iivarin isäntä heräsi aamuyöstä koiran erikoiseen käytökseen. Iivari raapi ja piti meteliä, kunnes isäntä kiinnitti huomiota emännän liikkumattomuuteen ja liialliseen hiljaisuuteen.

Isäntä yritti herätellä tätä, mutta emäntä ei reagoanut herättelyyn. Lopulta emäntä saatiin sen verran virkoamaan, että hän sai nautittua mehua. Mehusta huolimatta Iivarin emännän verensokeri oli

edelleen erittäin matala. Ilman Iivarin toimintaa ja isännän herättämistä seuraukset olisivat saattaneet olla kohtalokkaita.

Keskikokoinen villakoira Dali, Helsinki

Keskikokoinen villakoira Dali herätti emäntänsä yöllä ja yritti saada kamarin ovea auki. Emäntä oli kovalla pakkasella lämmittänyt mökkiä ja sulkenut pellit, jotta lämpö pysyy mökissä.

Dalin emäntä heräsi kovaan päänsärkyyn, mutta yritti saada koiran takaisin nukkumaan. Emäntä ymmärsi, että mökissä ollut häikä oli aiheuttanut päänsärlyn ja Dalin käytöksen. Molemmat pääsivät raittiiseen ilmaan ajoissa.

Puli Sisu, Hyvinkää

Myös pulirotuinen koira Sisu toimi puolivuotiaana päättäväisesti murisemalla kiukkuisena, kun perhe jo oli nukkumassa. Isäntä ajatteli murinan johtuvat talossa toisinaan tavatuista jyrksijöistä. Noustuaan sängystä isännän keuhkot kuitenkin täytyivät kitkerästä savusta.

Sisun isäntä huomasi koiran murinan aiheutuneen siitä, että makuuhuoneessa oleva jäähdyttävä laite oli ilmiliekeissä. Kiitos ajoissa saadun varoituksen ensisammutus onnistui ja palomiesten tuuletettua asunnon perhe saattoi huokaista helpotuksesta.

Pitkäkarvainen collie Retu, Äitsaari

Retun ollessa hoidossa oman perheen joululoman aikana, pitkäkarvainen collie Retu herätti hoitoperheensä ajoissa ennen kuin tuli pääsi leviämään rakennuksessa. Koira raapi hoitajaansa, kunnes tämä havahtui palaneen käryyn.

Palo oli saanut alkunsa sähkökyntteliköstä, joka oli illalla kaatunut vasten sohva. Talon emäntä ei ollut sitä huomannut, koska myrsky oli katkaissut sähköt illalla. Sähkön kytkeydyttyä takaisin kynttelikkö oli lämmennyt ja sytyttänyt sohvan palamaan.

Jämtlanninpystykorva Akka, Kolkontaipale

Jämtlanninpystykorva Akka herätti isäntänsä kasvoihin nuolemalla ja varoitti tätä kytevästä palosta. Akan isäntä oli illalla lämmittänyt taloa pitämällä tulta puuhellassa. Hellasta oli ilmeisesti pudonnut kipinä lattian rakoon.

Isännän herätessä Akan varoitukseen tupa oli jo täynnä savua eikä palopaikkaa pystynyt löytämään, joten isäntä soitti palokunnan. Palokunta avasi lattian ja sammutti eristeissä kytevän palon ennen kuin tuli ennätti levitä taloon.

Pyreneittenmastiffi Dolly, Preitilä

Pyreneittenmastiffi Dolly herätti helmikuussa 2012 isäntänsä, joka oli saunomisen jälkeen nukahtanut talon sohvalle. Dolly haukkui ja tönä isäntäänsä tassuillaan. Palovaroittimet soivat ja isäntä huomasi yläkerran olevan savun peitossa. Talon yläkerran saunaosasto oli ilmiliekeissä. Isäntä ehti turvaan, mutta talo paloi kokonaan.

Gordoninsetteri Tilda, Kiikoinen

Gordoninsetteri Tildan emäntä oli aikeissa mennä nukkumaan muun talon väen tavoin, kun Tilda illalla vaati päästä vimmatusti ulos. Oven avattuaan emäntä haistoi vahvan savun hajun.

Tildan emäntä herätti miehensä. Hakiessaan koira ulkoa, hän huomasi pannuhuoneen välikatosta lentelevän kipinöitä. Isäntä sai palon kuriin painepesurilla. Palokunta kävi vielä varmistamassa, että

palo oli saatu sammutetuksi. Palon syykin selvisi; se oli saanut alkunsa nokivalkeasta. Ilman Tildaä palo olisi havaittu liian myöhään.

Australiankelpie Thor, Turku

Vapaaehtoisessa pelastuskoirapalvelussa toimiva australiankelpie Thor löysi kaksi kadonnutta henkilöä vuosina 2009 ja 2010 Laitilassa. Jälkimmäisessä tapauksessa Thor etsi isäntänsä kanssa iäkästä naista, joka oli ilmoitettu kadonneeksi.

Kaksikko ehti etsiä kadonnutta puolentoista tunnin ajan, kun Thor sai vainun. Lähes vuorokauden kadoksissa ollut nainen löytyi hengissä puolentoista kilometrin päässä kotoaan.

Monirotuinen Turre, Virtutjoki

Monirotuinen Turre lämmitti hiihtolenkillä järven jäällä eksynyttä perheen poikaa, kun tämä oli ollut tapansa mukaan koulun jälkeen hiihtämässä järven jäällä koira mukanaan. Poika oli jostain syystä poikennut tutulta reitiltä. Pakkasta oli tuolloin 20 astetta ja pimeys yllätti pojan.

Turre ei ollut hiihtolenkillä kertaakaan poistunut pojan luota. Se oli pyrkinyt koko ajan kotiin päin, mutta poika ei ollut uskonut suunnan olevan oikea. Kylmissään oleva poika oli välillä lämmitellyt Turren turkkia vasten. Lopulta Turre oli ohjannut pojan omalle kylälle turvaan.

Lagotto romagnolo Eppu, Helsinki

Lagotto romagnolo Eppu isäntä oli vuoden 2012 maaliskuuisena aamuna ulkoiluttamassa koiraansa kävelytiellä Puistolassa. Isäntä harjoitteli Eppu kanssa luoksetuloa. Puisto oli täysin lumen peitossa. Eppu tuli muutaman kerran kutsusta luokse, mutta meni lopulta lumikinoksen taakse haukkumaan jääden sinne paikoilleen.

Isäntä meni lumikinoksen taakse katsomaan, mitä Eppu haukkui. Kinoksen takana makasi iäkäs henkilö, joka oli riisunut takkinsa. Hän ei kyennyt puhumaan ja tärisi kovasti kylmästä. Eppu isäntä soitti apuun ambulanssin ja henkilö vietiin sairaalaan toipumaan.

Suomenlapinkoira Tepi, Mikkeli

Myös suomenlapinkoira Tepi havaitsi aamulenkillä tammikuussa 2012 iäkkään naapurin, joka oli tuupertunut pihaansa sisävaatteissa. Tepi lähti tuolloin emäntänsä viereltä vauhdikkaasti naapurin pihaan. Kutsusta huolimatta Tepi ei tullut pihalta pois.

Tepin ulkoiluttajan mennessä naapurin pihaan katsomaan, mitä Tepi siellä touhusi, hän näki talossa yksin asuvan iäkkään henkilön olevan maahan kaatuneena ohuissa sisävaatteissa. Tieltä ei pihaan näkynyt ja Tepin avulla henkilö saatiin sairaalaan ajoissa.

Sileäkarvainen kettuterrieri Roti, Joensuu

Tämän vuoden syyskuussa sileäkarvainen kettuterrieri Roti veti aamulenkillä sinnikkäästi metsään päin. Emäntä yritti jatkaa matkaa, mutta Roti kääntyi ja lähti vetämään uudestaan metsään päin. Sieltä löytyi iäkäs henkilö, joka oli tuupertunut maahan.

Ilma oli sateinen ja lämpötilakin vain 10 astetta. Henkilö pääsi Rotin emännän kanssa liikkeelle. Matkalla vastaan tuli metsään eksyneen omainen, joka toimitti tämän kotiin.

Suomenlapinkoira Sulo, Iisalmi

Suomenlapinkoira Sulo pelasti maatalon emännän, kun tämä oli hakemassa karannutta hieholaumaa ja arvaamattomasti käyttäytyvää sonnia takaisin laitumelle. Elokuussa 2012 maatalon Eetvarti-sonni

oli karannut kahdeksan hiehon kanssa laitumen takana olevaan metsään. Emäntä lähti miehensä avuksi etsimään karannutta karjaa.

Emäntä löysikin karkulaiset, kun lauma oli tulossa suoraan häntä kohti. Sulo käännutti lauman ja emäntä pääsi mönkijän taakse turvaan. Hetkeä myöhemmin sonni lähti puhisten juoksemaan mönkijän kyytiin pääsystä emäntää kohti. Sulo ryntäsi emännän ja lauman väliin, käännutti lauman ja ajoi sen ehjään aitaukseen.

Belgianpaimenkoira malinois Pultti, Varkauden poliisilaitos

Belgianpaimenkoira malinois Pultti oli poliisikoirana mukana piiritystilanteessa. Poliisien tarkoituksena oli hakea kerrostaloasuntoon linnoittautunut mies. Tämä ei avannut ovea, vaan ampui oven läpi.

Jonkin ajan kuluttua ovi aukesi ja Pultti päästettiin asuntoon sisälle. Mies ampui Pulttia. Luoti osui koiraan vasemman silmän alle ja tuli ulos kaulasta. Pultti selvisi nopean ensiavun ansiosta. Piiritystilanteessa oli lähes 40 poliisia ja tilanne ratkesi aikanaan piiritettävän tehtyä omat ratkaisunsa.

Labradorinnoutaja Dani, Tullilaitos

Tullin erikoiskoulutettu labradorinnoutaja Dani aloitti työskentelyn Helsinki-Vantaan lentokentällä 1,5-vuotiaana. Vajaan vuoden työskentelyn jälkeen koira oli paljastanut jo 100 huumausainerikosta.

Kuluvana vuonna koiran avulla paljastettiin jo 500 huumausainerikos. Joukossa on ollut kymmeniä merkittäviä, yhteiskunnalliselta vaikuttavuudeltaan törkeän tekemuodon tunnusmerkistöä täyttäviä huumausainerikoksia.

KUNNIAMAININNAT

Saksanpaimenkoira Kerttu, Maksniemi

Kertun omistaja oli hiihtolenkillä uupunut oikaistuaan umpihankireittiä kotiin päin. Kerttu tiesi valjakkourheilusta tutun vetokäskyn ja sitä toistaessaan emäntä sai sen vetämään itsensä umpihangesta kovalle maalle.

Appenzellinpaimenkoira Watson, Helsinki

Watson herätti emäntänsä joulukuisena iltana vuonna 2011. Koira oli erittäin hermostunut. Emäntä meni ikkunaan ja näki, että perheen kaksi autoa oli sytytetty palamaan. Toinen auto oli noin metrin päässä asuinrakennuksesta ja ripeän toiminnan ansiosta autot saatiin sammumaan ajoissa.

Valkoinen ruotsinhirvikoira Belinda, Keminmaa

Belinda on tottunut tarkkailemaan emäntänsä sokeriarvoja tämän sairastaessa diabetesta. Öisin sokeriarvojen ollessa matalalla Belinda herättää emännän tämän kasvoja nuolemalla. Koiran käytöksestä emäntä tietää, milloin sokerit ovat liian matalalla.